Najaarsnota 2023

GEMEENTE Stadskanaal

INHOUDSOPGAVE NAJAARSNOTA 2023

Blz.

NAJAARSNOTA IN HOOFDLIJNEN

Aanbieding 1
Financiële beschouwingen 3

BIJSTELLING BEGROTING

Beleidsbegroting

Programma's, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, overzicht overhead
1. Participatie 5
2. Ontplooiing 11
3. Leefbaarheid 15
4. Dienstverlening 19

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 21
Overzicht overhead 24

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten 27

Bijlagen

1. Wijziging begroting 2023
2. Technische begrotingswijziging 2023

NAJAARSNOTA
IN
HOOFDLIJNEN

AANBIEDING

Aan de raad,

Najaarsnota
Wij bieden u hierbij de Najaarsnota 2023 aan. De najaarsnota heeft als doel u tussentijds te rapporteren over de realisatie en uitvoering van de begroting en geeft de stand van zaken weer met de financiële consequenties voor het begrotingsjaar.

In de najaarsnota is geen herziene meerjarenraming opgenomen, omdat meerjarige consequenties in de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 worden meegenomen.

Saldi begroting 2023

(bedragen x € 1.000,00)

	2023
Saldo na verwerking voorjaarsnota	-2.430
Begrotingswijziging	119
Saldo na begr. wijziging	-2.311
Mutaties Najaarsnota 2023	3.714
Saldo na verwerking najaarsnota	1.403

De mutaties in deze najaarsnota worden onder andere veroorzaakt door onderstaande posten *(bedragen x € 1.000,00)*.

Onderwerp	
Noodfonds (programma 1)	487 V
Zorgbudget PGB's (programma 1)	800 V
Zorgbudget Wmo-begeleiding (programma 1)	460 V
Individuele voorz. en opvang jeugd (programma 1)	674 N
Theater Geert Teis (programma 2)	128 N
Algemene uitkering (AD)	815 V
Verkoop grond (AD)	2.118 V

Voor een uitgebreide toelichting op bovenstaande cijfers verwijzen wij u naar het hoofdstuk Bijstelling begroting.

Behandeling
Wij stellen u voor de Najaarsnota 2023 te behandelen in uw vergadering van 27 november 2023.

Besluitvorming
Wij vragen u:
- akkoord te gaan met de in bijlagen 1 en 2 opgenomen wijzigingen van de begroting 2023;
- kredieten beschikbaar te stellen voor de in deze najaarsnota gevraagde investeringen;
- de Najaarsnota 2023 voor het overige voor kennisgeving aan te nemen.

Stadskanaal, 7 november 2023

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden secretaris	de heer K. Sloots burgemeester

FINANCIELE BESCHOUWINGEN

Bijstelling begroting 2023

Op het moment dat de najaarsnota wordt samengesteld is het begrotingsjaar zover gevorderd dat aan de hand van analyses en uitvoering van beleid, de ontwikkeling van de budgetten kan worden afgezet tegen de in de begroting opgenomen ramingen. Dit leidt tot bijstellingen die resulteren in een voordelig saldo van € 3.714.000,00.
In onderstaand overzicht is de bijstelling van het saldo van de begroting 2023 weergegeven:

	Saldo van baten en lasten	Mutaties reserves	Resultaat
Saldo voor opstellen najaarsnota	- € 4.114.000,00	+ € 1.803.000,00	- € 2.311.000,00
Wijzigingen najaarsnota	+ € 3.714.000,00		+ € 3.714.000,00
Saldo na opstellen najaarsnota	- € 400.000,00	+ € 1.803.000,00	+ € 1.403.000,00

Analyse wijzigingen Najaarsnota 2023
Het nadelig saldo op de reguliere exploitatie over 2023, na wijzigingen via de voorjaarsnota en overige besluitvorming, bedraagt € 2.311.000,00. De financiële mutaties in deze najaarsnota leveren per saldo een voordeel op van € 3.714.000,00 waardoor het begrotingssaldo uitkomt op € 1.403.000,00 voordelig.
De wijzigingen zijn als volgt te verklaren:

1	Participatie	€ 715.000,00	N
2	Ontplooiing	" 268.000,00	N
3	Leefbaarheid	" 120.000,00	N
4	Dienstverlening	" 207.000,00	N
Algemene dekkingsmiddelen		" 5.050.000,00	V
Overzicht overhead		" 26.000,00	N
Totaal saldo van baten en lasten		€ 3.714.000,00	V
Mutaties reserves		" 0,00	
Resultaat		€ 3.714.000,00	V

De nummers sluiten aan bij de nummers van de programma's.
(N = nadeel; V = voordeel)

Investeringen

Voor de hieronder vermelde investeringen vragen wij u kredieten beschikbaar te stellen. De lasten en de dekking daarvan worden verwerkt in de Voorjaarsnota 2024.

Programma	Onderwerp	Krediet
2. Ontplooiing	Sportveld Pagedal	€ 42.915,00
2. Ontplooiing	Theater Geert Teis	€ 60.000,00
3. Leefbaarheid	Vervanging klepelmaaier	€ 15.000,00
3. Leefbaarheid	Vervanging duiker Ontsluitingsweg	€ 70.000,00

Voor de toelichting op deze investeringen verwijzen wij u naar programma's 2 en 3 in het hoofdstuk Bijstelling begroting.

BIJSTELLING
BEGROTING

BELEIDSBEGROTING

Programma's,
algemene dekkingsmiddelen
en onvoorzien, overhead

PROGRAMMA 1 PARTICIPATIE

Meedoen en Zelfredzaamheid

Wat willen wij bereiken?

Geen wijzigingen.

Wat doen wij daarvoor?

Sociale werkvoorziening
Een door Wedeka afgegeven prognose tot en met augustus 2023 laat een aanzienlijk lager nadelig resultaat zien van ruim € 2,8 miljoen.
Het voordelig resultaat betreft zowel het bedrijfsresultaat als het subsidieresultaat. Het bedrijfsresultaat valt € 1,2 miljoen hoger uit. De netto-opbrengsten binnen de Divisie Industrie en Dienstverlening zijn € 663.000,00 hoger doordat er meer opdrachten binnen werden gehaald. Daarnaast vallen de bedrijfslasten € 553.000,00 lager uit dan begroot, met name door lagere lasten van personeel, rente en energie. Het subsidieresultaat valt € 1,6 miljoen voordeliger uit door een bijstelling van de rijksbijdragen en lagere loonkosten doordat er 15 fte meer is uitgestroomd.
Bij de jaarrekening 2023 van Wedeka zal blijken wat het definitieve resultaat is geworden waarna het voordeel ook in de gemeentelijke jaarrekening kan worden verwerkt.

Wat mag het kosten?

Wij stellen voor de begroting 2023 te wijzigen met de volgende mutaties. Onder de tabel zijn de mutaties verder toegelicht.

Wijzigingen financiële middelen
Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	Lasten *- minder of meer*	Baten *- minder of meer*	Saldo *- minder of meer*
Vergoeding gaslekkage markt	*20*		*20*
Noodfonds	*-487*		*-487*
Eenmalige Energietoeslag	*2.633*	*2.633*	*0*
Sociale werkvoorziening	*1.769*		*1.769*
Re-integratie	*-69*		*-69*
Onderwijsroute	*27*	*27*	*0*
Inburgeringsvoorzieningen	*205*	*205*	*0*
Leerlingenvervoer leerlingen Oekraïne	*43*		*43*
Opvang Sudanese evacuees	*17*	*17*	*0*
MO/OGGZ	*76*	*76*	*0*
Vrijval beschermd wonen		*305*	*-305*
Inzet vrijval beschermd wonen	*225*		*225*
Eigen bijdrage beschermd wonen		*25*	*-25*
Toegang en zorgkosten	*246*	*246*	*0*
Voorzieningen gehandicapten	*130*		*130*
Sociaal Vitaal	*97*	*97*	*0*
Zorgbudget PGB's	*-800*		*-800*
Zorgbudget Wmo-begeleiding	*-460*		*-460*
Individuele voorzieningen en opvang jeugd	*674*		*674*
Kinderopvangtoeslagaffaire	*14*	*14*	*0*
Wijziging saldo programma	***4.360***	***3.645***	***715***

Vergoeding gaslekkage markt
Na een gaslekkage in het centrum heeft de gemeente, als gevolg van werkzaamheden door netbeheerder Enexis, de warenmarkt van 8 oktober 2022 moeten afgelasten. Hierdoor hebben de marktlieden schade geleden. We hebben besloten om de getroffen ondernemers uit coulance een vergoeding voor de geleden schade te doen toekomen.
Het totaal van de uit te betalen incidentiele vergoeding komt op € 20.000,00. Voorgesteld wordt om dit bedrag ten laste te brengen van het begrotingssaldo.

Noodfonds

Het Noodfonds van de gemeente Stadskanaal was van kracht van 1 februari 2023 tot en met 30 juni 2023. Het aantal aanvragen is achtergebleven bij de verwachting. Dit is ook het landelijke beeld, bij zowel het Noodfonds van het Rijk, als bij soortgelijke fondsen van andere gemeenten. Per 30 juni 2023 is het Noodfonds daarom definitief beëindigd. Voor het Noodfonds is een bedrag van € 500.000,00 beschikbaar, hiervan is € 13.000,00 besteed. Het restant bedraagt € 487.000,00.

Eenmalige Energietoeslag

De Eenmalige Energietoeslag is bedoeld om huishoudens op of net boven het sociaal minimum te helpen met de hoge energiekosten. De toeslag zal veelal automatisch worden uitgekeerd aan inwoners die al bekend zijn of die vorig jaar al in aanmerking kwamen voor een toeslag. Inwoners die de toeslag niet automatisch ontvangen kunnen een aanvraag indienen bij de gemeente. De energietoeslag in 2023 bedraagt evenals in 2022 € 800,00. Om de eerste helft van 2023 te overbruggen hadden gemeenten de mogelijkheid om de energietoeslag van 2022 te verhogen met een bedrag van € 500,00 uit het budget voor de energietoeslag 2023. Onze gemeente heeft ook van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Voor Stadskanaal is dit jaar een bedrag beschikbaar van € 2.633.000,00.

Sociale werkvoorziening

In de begroting is de Integratie-Uitkering WSW verwerkt van € 15.912.000,00 op basis van de meicirculaire 2022. In de septembercirculaire 2023 is dit bedrag verhoogd naar € 17.681.000,00. Dit betekent een verhoging van € 1.769.000,00 welke is verwerkt bij het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Overeenkomstig de afspraken wordt de rijksvergoeding integraal doorbetaald aan Wedeka wat leidt tot een nadeel van € 1.769.000,00.

Re-integratie

Premies	30.000,00	V
Medisch onderzoek en adviezen	10.000,00	N
Inkoop/projecten	50.000,00	V
Scholing	35.000,00	V
WIW/ID	36.000,00	N
Totaal Re-integratie	**69.000,00**	V

premies

Op basis van de Re-integratieverordening Participatiewet Stadskanaal kunnen activeringspremies worden toegekend met als doel het vergroten van de kans op uitstroom naar betaalde arbeid. Het beroep op deze premies blijft nochtans achter bij de verwachting. Het budget wordt verlaagd met € 30.000,00.

Medisch onderzoek en adviezen

In verband met een onderzoek naar re-integratiemogelijkheden van de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (trede 1 en 2 van de participatieladder) verwachten we een stijging van het aantal medische onderzoeken. We stellen voor het budget met € 10.000,00 te verhogen.

Inkoop/projecten

We maken voor de uitvoering van trajecten gebruik van middelen die uit regionale projecten beschikbaar komen (zoals Werk in Zicht, ESF en Regio Deal), hierdoor gebruiken we minder eigen middelen voor het inzetten van trajecten. Deze regionale middelen zijn niet structureel van aard. Het budget wordt verlaagd met € 50.000,00.

Scholing
Voor scholing geldt eveneens dat we gebruik maken van incidentele middelen die uit regionale (scholings)projecten (zoals Werk in Zicht, Europees Sociaal Fonds (ESF) en Regio Deal) beschikbaar komen. Hierdoor maken we minder aanspraak op de middelen uit onze begroting. Het budget wordt verlaagd met € 35.000,00.

WIW/ID
Het begrote budget voor de WIW/ID regeling bedraagt € 112.000,00. Omdat een drietal medewerkers niet meer bij de voormalige werkgever kan werken is voor deze medewerkers een werkplek bij Wedeka beschikbaar, hierdoor is de inleenvergoeding voor deze medewerkers gestopt. De totale kosten voor de WIW/ID regeling komen op € 148.000,00. Dit betekent een verhoging van het budget met € 36.000,00.

Onderwijsroute
In december 2022 hebben we een beschikking ontvangen inzake de Regeling specifieke uitkering onderwijsroute voor een bedrag van € 27.000,00. De onderwijsroute bereidt inburgeraars voor op instroom in het Nederlandse beroeps- en hoger onderwijs.

Inburgeringsvoorzieningen
Voor het uitvoeren van de wet Inburgering bieden wij leerroutes aan de inburgeraars en zorgen we onder andere voor maatschappelijke begeleiding en een participatieverklaring. In 2022 is het overgrote deel van het door het rijk toegekende budget € 205.000,00 niet besteed.

Leerlingenvervoer leerlingen Oekraïne
Scholen en gemeenten spannen zich in om kinderen uit Oekraïne onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne. Onze gemeente ontvangt hiervoor € 43.000,00. Dit is verwerkt bij het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en wordt hier als budget opgenomen in de begroting.

Opvang Sudanese evacuees
In onze gemeente zijn 3 gezinnen opgevangen voor de totale duur van ongeveer 30 dagen per gezin. De totale kosten bedragen € 17.000,00. Vanuit het ministerie van BZK zal worden voorzien in een financiële oplossing voor de meerkosten van de opvang van Sudanese evacuees. Naar aanleiding van gesprekken met het ministerie van BZK is de verwachting is dat de kosten volledig gedekt zullen worden.

MO/OGGZ plan
In 2022 is voor MO/OGGZ geraamde middelen € 76.000,00 niet besteed. Via de Jaarrekening 2022 zijn deze middelen beschikbaar gesteld voor 2 jaar. Daarbij zal een belangrijk onderdeel het begeleiden van de tafel van 8 zijn. Het in de begroting 2023 geraamd budget voor het uitvoeringsplan 2023 bedraagt € 163.000,00. Het totaal beschikbare uitvoeringsbudget bedraagt daarmee € 239.000,00 (€ 163.000,00 + € 76.000,00).
Niet bestede middelen leiden tot terugbetaling aan de centrumgemeente. Van de middelen uit 2022 wordt € 5.000,00 ingezet op de inzet van de Z & V coördinator WMO en € 71.000,00 op Maatschappelijke opvang.

Beschermd wonen

Vrijval beschermd wonen 2022

Na afloop van een jaar worden de resterende middelen Beschermd Wonen over de gemeenten verdeeld, de zogenaamde 'vrijval beschermd wonen'.
Over 2022 is de vrijval vastgesteld op € 305.000,00. Het totaal bedrag van de vrijval 2021/2022 is nu € 681.000,00.

Inzet Vrijval beschermd wonen 2021 en 2022

In 2023 zijn diverse projecten gestart en besluiten genomen op het gebied van wonen en zorg. De kosten moeten nog in de begroting worden verwerkt. Het gaat voor 2023 om een bedrag van € 225.000,00. De kosten voor 2024 en 2025 van totaal € 235.000,00 worden via de Voorjaarsnota 2024 in de begroting 2024 verwerkt. Na verwerking van bovenstaande resteert nog een budget van € 221.000,00. Dit is beschikbaar voor vervolgopgaven op het gebied van wonen en zorg.

Eigen bijdrage beschermd wonen

Sinds 2023 wordt er een eigen bijdrage gevraagd bij het Centraal Administratie Kantoor (CAK) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB) aan bewoners met een hoger inkomen. Dit bedrag wordt door het CAK aan de gemeente uitbetaald. De centrumgemeente verzamelt deze bedragen van alle aangesloten gemeenten, waarna er een verdeling op basis van inwoners wordt terugbetaald. De verwachting is dat dit ongeveer € 25.000,00 gaat opleveren.

Toegang en zorgkosten

Het budget voor toegang wordt opgehoogd van € 182.000,00 naar € 183.000,00, het budget voor zorgkosten worden opgehoogd van € 3.280.000,00 naar € 3.525.000,00.
In totaal is € 246.000,00 extra budget nodig. Dit bedrag wordt als bijdrage ontvangen van de centrumgemeente. De verhoging kan budgettair-neutraal worden geraamd.

Voorzieningen gehandicapten

Er zijn meer kosten gemaakt voor Wmo voorzieningen gehandicapten. Daarom wordt € 130.000,00 bij geraamd op de volgende onderdelen:

- woonvoorzieningen: € 50.000,00
- scootmobielen/rolstoelen: € 40.000,00
- Wmo vervoer: € 40.000,00

De reden hiervoor is dat er meer kosten zijn gemaakt voor deze onderdelen (meer bijzondere rolstoelen en specifieke woningaanpassingen). Voor het Wmo vervoer is het tekort veroorzaakt door een fluctuatietoeslag voor de aanbieder voor het Wmo vervoer, die is ingezet wegens de Coronacrisis en langer dan verwacht in stand wordt gehouden. Deze toeslag is bedoeld om vervoerders die te maken hebben met een grote vraaguitval te compenseren. Er wordt hierbij gekeken naar de hoeveelheid reizigers en opzichte van het jaar 2019 en op basis van het verschil wordt de factuur met een bepaald percentage verhoogd. De verwachting was dat de fluctuatietoeslag in 2023 zou zijn beëindigd, maar dat is nog niet gerealiseerd. Mede als gevolg van het continueren van de toeslag zijn er in onze regio geen vervoersproblemen ontstaan bij het publiek vervoer en doelgroepen vervoer.

Sociaal Vitaal

In de Regio Deal Oost-Groningen is voor de uitvoering van het project Vitalisering van Ouderen voor de Oost-Groninger gemeenten in totaal € 500.000,00 beschikbaar. Dit budget wordt verdeeld over de gemeenten naar rato van inwoneraantallen. Onze gemeente ontvangt € 97.000,00.

Wij zetten dit budget in voor de voortzetting/uitbreiding het project 'Sociaal Vitaal' vanaf najaar 2023 tot en met 2025 (einde Regio Deal). In dit project ontvangen ouderen vanaf 75-85 jaar een aanbod voor een fittest. De resultaten van deze test worden met de individuele deelnemer besproken samen met mogelijkheden om zo lang als mogelijk vitaal te blijven. Op basis hiervan wordt een advies gegeven voor een vervolg. Dit wordt ook opgenomen in het plan van aanpak met betrekking tot de Brede Specifieke Uitkering (SPUK) Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Het totale budget voor de uitvoering van het project is € 97.000,00 voor de gehele uitvoeringsperiode. Het budget wordt in een keer ontvangen en in de begroting 2023 verwerkt. Restant middelen voor de uitvoering in de jaren 2024 en 2025 wordt bij de decemberwijzigingen doorgeschoven.

Zorgbudget PGB's

Het zorgbudget voor PGB Wmo-begeleiding is geraamd op € 1.750.000,00. De verwachte kosten in 2023 zijn circa € 950.000,00. Op basis hiervan wordt een incidenteel voordeel verwacht van € 800.000,00. Dit komt omdat besluitvorming over de aanpassing van de PGB tarieven op de nieuwe inkoop en reële kostprijzen niet in 2023 is gerealiseerd. De gewijzigde PGB tarieven zullen leiden tot hogere zorgkosten voor PGB. Dit zal pas merkbaar zijn in 2024. De verwachting is dat er dan geen voordeel meer zal optreden.

Zorgbudget Wmo-begeleiding

De kosten voor Zorg in Natura Wmo begeleiding vallen in 2023 € 460.000,00 lager uit dan geraamd in begroting 2023. De kosten voor 2023 waren te hoog ingeschat. Dit komt omdat er tijdens het opstellen van de begroting 2023 (medio 2022) onzekerheden waren om een goede inschatting te kunnen maken van de te verwachten kosten voor 2023. Zo startte vanaf 1-7-2022 een nieuwe inkoop met nieuwe producten met andere kostprijzen en begon gelijktijdig de algemene voorziening De Regenboog. Ook zien we, vermoedelijk nog als gevolg van de Coronacrisis, nog fluctuaties in aantal cliënten en verzilvering van de indicaties voor begeleiding die tijdens het opstellen van de begroting nog niet konden worden voorzien. De ramingen zijn destijds gemaakt op basis van een worst-case scenario. Het budget voor zorg in natura kan nu worden bijgesteld op basis van de verwachting voor 2023.

Individuele voorzieningen en opvang jeugd

We hebben, zoals in de perspectiefnota 2024 -2027 (blz. 12) aangegeven, de financiële consequenties van de invoering van het gewijzigde woonplaatsbeginsel verwerkt. De structurele besparing die hieruit voortvloeit bedraagt € 176.000,00. Daarnaast verwachten we op basis van een recente prognose dat de geraamde uitgaven jeugdhulp in 2023 met € 850.000,00 moeten worden bijgesteld. Deze stijging komt door een toename van de gemeentelijke verwijzingen van dagbesteding/dagbehandeling en verblijf middelzwaar. Deze toename wordt met name veroorzaakt door de steeds complexere problematiek in de casuïstiek van het Centrum Jeugd Gezin en Veiligheid. Per saldo stijgt het budget voor de jeugdhulp met € 674.000,00.

Kinderopvangtoeslagaffaire

In het kader van de Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek is in totaal een bedrag ontvangen van € 30.000,00. Hiervan resteert per 01-01-2023 nog een bedrag van € 28.000,00. In 2023 is tot nu toe een bedrag besteed van € 14.000,00.
Deze lasten kunnen binnen de toegekende middelen op basis van de genoemde Regeling worden opgevangen en derhalve budgettair-neutraal worden geraamd.

PROGRAMMA 2 ONTPLOOIING

Leren en Ontmoeten

Wat willen wij bereiken?

Geen wijzigingen.

Wat doen wij daarvoor?

Geen wijzigingen.

Wat mag het kosten?

Wij stellen voor de begroting 2023 te wijzigen met de volgende mutaties. Onder de tabel zijn de mutaties verder toegelicht.

Wijzigingen financiële middelen
Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	Lasten *- minder of meer*	Baten *- minder of meer*	Saldo *- minder of meer*
Integraal huisvestingsplan (IHP)	*11*		*11*
IKC Acaciahof	*40*		*40*
Schade schoolgebouwen	*10*		*10*
VVE pilot project	*187*	*187*	*0*
Informatiepunt Digitale overheid (IDO)	*33*	*33*	*0*
Onderzoek binnensportaccommodaties	*35*		*35*
Zwembaden	*36*		*36*
Energiecompensatie Openbare zwembaden	*354*	*354*	*0*
Overleg Samenwerkende Ouderenbonden Stadskanaal (OSOS)	*4*	*4*	*0*
Muziektheater De Kanaalstreek	*8*		*8*
Theater Geert Teis	*128*		*128*
Wijziging saldo programma	***846***	***578***	***268***

Integraal huisvestingsplan (IHP)
Het IHP is een instrument waarmee gemeenten en schoolbesturen investeringsafspraken maken over de onderwijshuisvesting voor de langere termijn. Voor de actualisatie van het IHP is in 2022 een bedrag van € 20.000,00 beschikbaar gesteld, via de Decemberwijziging 2022 is daarvan € 5.000,00 overgeheveld naar 2023. In 2022 resteert nog € 6.000,00 van het budget, wij vragen u dit bedrag opnieuw beschikbaar te stellen voor de kosten in 2023. Daarnaast zijn de werkzaamheden die zijn afgesproken in de offerte uitgebreid met werkzaamheden voor de ‘tussenfase’ uitwerken uitvoeringsplan. De kosten die hiermee zijn gemoeid zijn € 5.000,00. Het totaal bedraagt dan € 11.000,00.

BIJSTELLING BEGROTING

IKC Acaciahof

Op het moment van oplevering van de IKC Acaciahof is een lijst van opleverpunten opgesteld en afgehandeld. Toen het gebouw in gebruik was genomen, bleek dat buiten de lijst van oplevering er nog meer punten waren die opgelost moesten worden, de afwatering van het buiterrein verliep niet goed en in een lokaal was resonantie (hoogfrequent geluid) aanwezig. Beide restpunten zijn opgelost. De kosten bedragen € 40.000,00.

Schade schoolgebouwen

Jaarlijks zijn er schades aan schoolgebouwen door vandalisme. De gemeente is niet verzekerd voor vandalisme. De premies voor vandalisme zijn dusdanig hoog dat daar niet voor is gekozen. Het totaalbedrag aan schades bedraagt € 10.000,00 en betreft schadegevallen aan de schoolgebouwen Meester Neuteboomschool, Anne de Vries, de Zandtanghe en de Lindenborgh.

VVE pilot project

Binnen de locaties van Peuterwerk in Stadskanaal is er een groeiende groep kinderen die naast een Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) indicatie ook gedragsproblemen hebben. Deze kinderen vragen veel aandacht en vragen ook veel van de expertise van de medewerkers. **D**oor het realiseren van extra inzet voor deze groeiende groep VVE+ kinderen kan worden bekeken of dit een oplossing voor dit probleem. Door kleine groepen en de inzet van twee professionele krachten met meer expertise in gedragsproblematiek, hoopt men ruimte te geven aan de ontwikkeling van het kind zodat er zicht ontstaat op aansluiting met het reguliere basisonderwijs. De focus ligt op het hanteerbaar maken van de problematiek en het bieden van perspectief.
De kosten van dit VVE+ pilotproject bedragen € 187.000,00. Aan de gemeente is op basis van de doeluitkering Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19-gerelateerde onderwijsvertragingen een bedrag van € 620.765,00 toegekend over de periode september 2021 tot augustus 2023. Tot nu toe is er van deze doeluitkering geen gebruik gemaakt. De kosten van dit pilotproject kunnen binnen de toegekende middelen op basis van de genoemde Regeling worden opgevangen.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Voor het in stand houden van onze 2 digitale informatiepunten hebben we een bedrag van € 33.000,00 ontvangen. Besteding van de subsidie verloopt provincie breed via Biblionet Groningen ten behoeve van realisatie van een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).
Het bedrag van € 33.000,00 kan budgettair-neutraal worden geraamd.

Onderzoek binnensportaccommodaties

Voor het onderzoek binnensportaccommodaties kern Stadskanaal is in 2022 een budget beschikbaar gesteld van € 50.000,00. In 2022 is hiervan € 15.000,00 uitgegeven, dus resteerde er nog € 35.000,00. Dit bedrag is nog niet overgeheveld naar de Begroting 2023. Het bedrag is in 2023 nog wel nodig voor dekking van de onderzoekskosten en wordt daarom alsnog opgenomen in de begroting 2023.

Zwembaden

Voor zwembad De Horsten is in november 2022 eenmalig een extra exploitatiesubsidie van € 94.000,00 beschikbaar gesteld. In 2022 is hiervan € 58.000,00 uitbetaald, het restant van € 36.000,00 is nog niet overgeheveld naar de Begroting 2023 maar is in 2023 uitbetaald en moet daarom alsnog worden opgenomen in de begroting 2023.

Energiecompensatie Openbare zwembaden
De hoge energieprijzen hebben een grote impact op de openbare zwembaden. Om de stijging van de energiekosten te vergoeden kunnen gemeenten voor een deel van de meerkosten voor energie gebruikmaken van de regeling Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden. Hiervoor is een aanvraag ingediend, aan de gemeente is een uitkering van € 354.000,00 verleend.

Overleg Samenwerkende Ouderenbonden Stadskanaal (OSOS)
Het OSOS heeft besloten zich per 1-1-2023 op te heffen en de aanwezige middelen (€ 4.000,00) aan de gemeente terug te betalen. Er zijn door diverse ontwikkelingen voor en tijdens corona ouderenbonden afgehaakt of bij grotere landelijke bonden (zoals ANBO) aangesloten. Voor ouderenbeleid vragen wij momenteel advies aan de Participatieraad Stadskanaal (PRS).
In de begroting 2023 is op de post Sociaal Cultureel Werk voor OSOS een subsidie van € 2.000,00 geraamd en dat wordt nu dus ook niet meer uitgegeven. Totaal met de teruggave van OSOS is afgerond € 6.000,00 beschikbaar. Dit wordt éénmalig aan de subsidieregeling activiteiten en evenementenfonds toegevoegd.

Muziektheater De Kanaalstreek
Via de Meicirculaire 2023 zijn compensatiemiddelen van € 340.000,00 ontvangen voor loon- en prijsontwikkelingen van alle gemeentelijke taken. Deze compensatiemiddelen zijn in deze najaarsnota opgenomen in het programmaonderdeel Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien. Uitvraag voor compensatie van stijgende energielasten heeft plaatsgevonden. Muziektheater De Kanaalstreek heeft aangegeven te maken te hebben met fors hogere energiekosten. De extra kosten bedragen € 8.000,00.

Theater Geert Teis
In het kader van een bredere aanpak van achterstallig onderhoud van het theater Geert Teis worden diverse projecten voorbereid en uitgevoerd. Eén daarvan is de vervanging van de brandmeldinstallatie welke in het zomerreces 2023 is vervangen. De vervanging van de installatie zelf is binnen het reeds eerder beschikbaar gestelde investeringskrediet uitgevoerd. De kosten van voorbereiding, toezicht en extra onderzoeken komen ten laste van de exploitatie en hebben meer gekost dan geraamd. Dit omdat de gehele brandveiligheid is beoordeeld en niet enkel gefocust is op vervanging van het brandmeldsysteem. Ook zijn er aanvullend bouwkundige werkzaamheden nodig geweest en is asbest verwijderd. Dit heeft geleid tot totaal € 94.000,00 aan eenmalige extra kosten.

In afstemming met de veiligheidsregio zijn tijdens de laatste voorstellingen voor het zomerreces gespecialiseerde brandwachten ingezet in verband met de (destijds) niet functionele brandmeldinstallatie. Omdat nog aanvullende maatregelen ter versnelling van de ontruimingstijd nodig zijn, wordt ook de komende maanden nog extra inzet van brandwachten verwacht. Dit betreft enkel de grotere voorstellingen. De kosten van de inzet van brandwachten bedragen totaal € 34.000,00.
De werkzaamheden en onderzoeken die de afgelopen maanden zijn uitgevoerd hebben geleid tot een aantal nieuwe aandachtspunten. Daardoor zijn er nog aanvullende werkzaamheden nodig naast de al geplande vervanging van technische onderdelen zoals de trekkenwand. Deze werkzaamheden worden de komende maanden verder in beeld gebracht. Indien dit leidt tot aanvullende investeringen, zullen daartoe voorstellen via de Voorjaarsnota/Perspectiefnota worden voorgelegd.

Investeringen

Sportveld Pagedal

Door het waterbedrijf is een bestaande waterput afgekeurd. Vanuit deze bemeterde waterput worden, naast Sportclub Stadskanaal, ook de accommodaties van de korfbalvereniging, de atletiekvereniging en de hockeyvereniging gevoed. Vanwege de afkeur moet de put op last van het waterbedrijf met spoed vervangen worden.
Omdat het hier om een put gaat die eigendom is van de gemeente zijn de kosten voor rekening van de gemeente. De kosten van de vervanging bedragen € 42.915,00, wij vragen u hiervoor een investeringskrediet beschikbaar te stellen. De structurele lasten bedragen € 1.717,00.

Theater Geert Teis

In verband met de brandveiligheid is voor de aanschaf en plaatsing van twee extra vluchttrappen en de loopbrug een investeringskrediet van € 60.000,00 benodigd. De structurele lasten hiervan bedragen € 3.500,00. Wij vragen u het krediet beschikbaar te stellen.

PROGRAMMA 3 LEEFBAARHEID

Wonen en Bereikbaarheid

Wat willen wij bereiken?

Geen wijzigingen.

Wat doen wij daarvoor?

Spoorverbinding Veendam-Stadskanaal Nedersaksenlijn fase 1
In het voorjaar van 2023 zijn we gestart met de fase van planuitwerking Veendam-Stadskanaal. Dit moet eind 2024 leiden tot een ontwerpbesluit. Bij aanvang van de planuitwerking was er een tekort van € 63 miljoen. Via regioperspectief Ereschuld Groningen “Nij Begun” heeft het Rijk € 85 miljoen extra beschikbaar gesteld om de verbinding te kunnen realiseren.

Spoorverbinding Stadskanaal-Emmen Nedersaksenlijn fase 2
Dit voorjaar is het plan van aanpak vastgesteld voor het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport) onderzoek. In het Plan van Aanpak wordt de opzet geschetst van de aanpak voor het MIRT-onderzoek naar de Nedersaksenlijn. Een onderzoek dat zich niet alleen richt op de spoorse ontwikkeling van Stadskanaal-Emmen, maar ook verder kijkt naar het hele tracé tussen Groningen en Almelo, alsmede ook in ogenschouw nemend de gebiedsontwikkeling en brede maatschappelijke welvaart. Het onderzoek vormt de basis voor een te nemen (go/no go) startbeslissing voor een MIRT-verkenning naar de Nedersaksenlijn.

Wat mag het kosten?

Wij stellen voor de begroting 2023 te wijzigen met de volgende mutaties. Onder de tabel zijn de mutaties verder toegelicht.

Wijzigingen financiële middelen
Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	**Lasten** ***- minder of meer***	**Baten** ***- minder of meer***	**Saldo** ***- minder of meer***
Spoorverbinding Stadskanaal-Emmen Nedersaksenlijn fase 2	*45*		*45*
Aanleg glasvezelnetwerk	*596*	*622*	*-26*
Knoalsternacht en Koningsdag	*15*		*15*
Electronicabrug Stadskanaal	*25*		*25*
Stormschade	*35*		*35*
Bos en Hout	*26*	*26*	*0*
Zwerfafval	*36*	*36*	*0*
Specifieke uitkering lokale aanpak isolatie	*1.359*	*1.359*	*0*
Afronding landschappelijk wonen Mussel	*50*	*50*	*0*
Omgevingsdienst Groningen	*26*		*26*
Wijziging saldo programma	***2.213***	***2.093***	***120***

Spoorverbinding Stadskanaal-Emmen Nedersaksenlijn fase 2
De provincie Drenthe is de initiatiefnemer van het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport) onderzoek en vraagt hiervoor een bijdrage van € 25.000,00.
De Stichting Nedersaksenlijn is een vrijwilligersorganisatie die alles in het werk stelt om de Nedersaksenlijn (NSL) gerealiseerd te krijgen. De stichting is ook één van de grote aanjagers voor realisatie van de Nedersaksenlijn. De Stichting Nedersaksenlijn heeft om een financiële bijdrage gevraagd van € 20.000,00.

Aanleg glasvezelnetwerk
Wij hebben besloten om een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan om de kernen van Stadskanaal en Musselkanaal te voorzien van glasvezel. De gemeente heeft voor de duur van het project een eenmalige vergoeding ontvangen om de kosten voor leges, kwaliteitsverlies en toezicht te kunnen dekken. De vergoeding bedraagt € 622.000,00. Van dit bedrag heeft € 26.000,00 betrekking op leges.

Knoalsternacht en Koningsdag
Voor de evenementen die in de Knoalsternacht en op Koningsdag worden georganiseerd betalen we al enkele jaren de kosten voor het inzamelen van het afval en het opruimen van het evenementterrein. Met de organisator zijn afgelopen jaar afspraken gemaakt dat deze kosten in 2023 nog rechtstreeks door de gemeente betaald worden. Deze kosten zijn dit jaar niet voorzien binnen de bestaande budgetten. Hiermee is een bedrag van € 15.000,00 gemoeid.

Electronicabrug Stadskanaal
Er is een stroom/datakabel losgekomen van de bodem van het kanaal waardoor deze niet meer op de minimale diepte van 1,50 meter lag. Als gevolg hiervan is de kabel en behuizing geraakt en kapotgetrokken door een passerend schip. De herstelkosten bedragen € 25.000,00.

Stormschade
We hebben te maken gehad met een zomerstorm. De schade hiervan was behoorlijk. Binnen de onderhoudsbudgetten wordt hier geen rekening mee gehouden. In verband met de veiligheid zijn aannemers en medewerkers direct aan de slag gegaan om alles zo snel mogelijk weer veilig te maken. Aanplant vindt in het laatste kwartaal 2023 plaats. De kosten voor het wegwerken van de schade en de herbeplanting wordt geschat op € 35.000,00.

Bos en Hout
Vanuit het provinciaal uitvoeringsprogramma Bos en Hout zijn middelen beschikbaar gesteld voor het versterken en herstellen van groene verbindingen in het landelijk gebied. Voor de aanplant van 22 nieuwe bomen is een aanvraag gedaan voor het project Laanbomen Musselweg in Mussel. Dit heeft geresulteerd in een bijdrage vanuit het provinciaal programma van € 26.000,00. De totale projectkosten bedragen € 33.000,00, het verschil kan worden gedekt binnen het reguliere onderhoudsbudget voor wegbeplantingen.

Zwerfafval
De VNG en het Afvalfonds Verpakkingen hebben in het PKO (Platform Ketenoptimalisatie besloten ruim € 11 miljoen eenmalig nog beschikbaar te stellen voor de vergoeding van extra inzet ter preventie en aanpak van zwerfafval in 2023 en 2024. Voor de gemeente Stadskanaal betekent dit dat maximaal € 36.000,00 beschikbaar is. In oktober 2023 wordt daarvoor een jaarplan ingediend. Net als in de eerdere jaren waarin een jaarplan is ingediend en een vergoeding is ontvangen, zullen wij de middelen onder andere besteden aan zwerfafvalactiviteiten, extra inzet afvaladviseur en aanschaf van (kindvriendelijke) afvalbakken.

Specifieke uitkering lokale aanpak isolatie
Voor het isoleren van woningen met energielabels D t/m G vraagt de gemeente een specifieke uitkering lokale aanpak isolatie aan bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. De uitvoering van de lokale aanpak isolatie wordt gecombineerd met het lopende programma van de ‘Jouwbespaarcoach’ om bewoners te ontzorgen. Voor Stadskanaal wordt een aanvraag ingediend om bij 938 woningen isolerende maatregelen te kunnen treffen. Het gaat om een uitkering van € 1.359.000,00.

Afronding landschappelijk wonen Mussel
In 2014 is begonnen met het uitgeven van bouwkavels in het grondexploitatiecomplex Landschapsversterkend wonen Mussel. Deze kavels zijn gelegen langs de Watermolen en Korenmolen en sluiten aan op de Musselweg. De laatste kavels zijn al enige tijd bebouwd en sindsdien vragen de bewoners om afronding van de openbare weg in de Korenmolen en Watermolen. De eerder binnen de exploitatie geraamde budgetten zijn niet afdoende voor het opleveren van de openbare wegen op het gewenste kwaliteitsniveau. Om de werkzaamheden goed af te kunnen ronden is aanvullend € 50.000,00 nodig. Dit bedrag wordt gedekt binnen de exploitatieopzet van het complex.

Omgevingsdienst Groningen
De Omgevingsdienst Groningen heeft voor 2023 een begrotingswijziging vastgesteld. De wijziging betekent voor onze gemeente een lagere deelnemersbijdrage van per saldo € 322.000,00.
Dit betreft met name een verlaging van € 348.000,00 in verband met de terugname van de bouwtaken. Diverse overige ontwikkelingen leveren een nadeel van € 26.000,00 op.
De wijziging moet nog in de begroting verwerkt worden. Het bedrag van € 348.000,00 moet als budget opgenomen worden voor het uitvoeren van de bouwtaken.

Investeringen

Vervanging klepelmaaier
Voor het maaien van de bermen beschikken we over een klepelmaaier waarmee we de bermen in het buitengebied maaien. De huidige klepelmaaier is in 2018 aangeschaft en is aan vervanging toe. Hierdoor komt de continuïteit van het maaibeheer in gevaar. Voor vervanging van de klepelmaaier is een krediet van € 15.000,00 nodig. De structurele lasten bedragen € 3.225,00.

Vervanging duiker Ontsluitingsweg
Afgelopen lente is geconstateerd dat er in de Ontsluitingsweg sinkholes ontstonden. Dit bleek te komen door een duiker die het einde van de levensduur heeft bereikt. De duiker dient nog dit jaar vervangen te worden om de veiligheid van het verkeer op de Ontsluitingsweg te kunnen garanderen. Dit is een onvoorziene uitgave en daarom wordt gevraagd hiervoor een vervangingskrediet beschikbaar te stellen van € 70.000,00. De structurele lasten bedragen € 3.385,00, deze kunnen gedekt worden uit de reservering voor vervangingsinvesteringen op Algemene dekkingsmiddelen.

PROGRAMMA 4 DIENSTVERLENING
Besturen en Beschermen

Wat willen wij bereiken?

Geen wijzigingen.

Wat doen wij daarvoor?

Geen wijzigingen.

Wat mag het kosten?

Wij stellen voor de begroting 2023 te wijzigen met de volgende mutaties. Onder de tabel zijn de mutaties verder toegelicht.

Wijzigingen financiële middelen
Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	Lasten *- minder of meer*	Baten *- minder of meer*	Saldo *- minder of meer*
Representatie	*12*		*12*
Nieuwbouw Maarsveld	*11*		*11*
Accountantskosten	*50*		*50*
Verkiezingen	*85*		*85*
College	*19*		*19*
Veiligheidsregio Groningen	*30*		*30*
AED netwerk Stadskanaal	*57*	*57*	*0*
Bijdrage Regio-Deal Kansrijke Start	*37*	*37*	*0*
Wijziging saldo programma	***301***	***94***	***207***

Representatie
Het congres van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten vond dit jaar plaats in Stad Groningen. Alle Groninger gemeenten hebben een middagsessie georganiseerd. De sessie in Stadskanaal stond in het teken van innovatie en economische ontwikkeling op een plek die daarvoor uitermate geschikt is, te weten Makeport Mercurius. De lasten van deze sessie bedragen € 12.000,00.

Nieuwbouw Maarsveld
Momenteel wordt door een externe partij onderzoek gedaan naar potentiële locaties voor onderwijshuisvesting in de wijk Maarsveld. Dit onderzoek richt zich op de locaties en de te hanteren selectiecriteria. De lasten van het onderzoek bedragen naar verwachting € 21.000,00. Het budget voor de advisering aan het bestuur bedraagt momenteel € 10.000,00. Dit betekent per saldo een extra last van € 11.000,00.

BIJSTELLING BEGROTING

Accountantskosten

De accountantskosten vallen € 50.000,00 hoger uit door een stijging van de kosten voor de jaarrekeningcontrole 2022 en 2023. De kosten voor de jaarrekeningcontrole 2022 zijn gestegen doordat BDO Audit & Assurance B.V. (BDO) meer SiSa-regelingen heeft gecontroleerd. Omdat elke SiSa-regeling apart dient te worden gecontroleerd vallen de kosten hoger uit. Verder zijn de kosten gestegen doordat de controle van de naleving van de EU-aanbestedingsregels meer tijd heeft gekost en waren er extra kosten door de review van de interne controle.
Op 24 april 2024 heeft uw raad besloten om het contract met BDO met een jaar te verlengen en BDO ook voor 2023 aan te wijzen als accountant, belast met de controle van de jaarrekening. Recentelijk hebben we hiervoor een prijsopgave ontvangen. De kosten voor de jaarrekeningcontrole 2023 vallen hierdoor hoger uit.

Verkiezingen

Op 22 november 2023 zullen er weer verkiezingen worden gehouden.
Voor deze verkiezingen worden door het Rijk geen middelen beschikbaar gesteld. Naar verwachting is er een budget nodig van € 85.000,00.

College

Er is extra budget nodig voor een loopbaantraject en ondersteuning bij het vinden van een passende plaats op de arbeidsmarkt voor voormalig politieke ambtsdragers. Voor dit traject is een budget nodig van € 19.000,00.

Veiligheidsregio Groningen

De VRG heeft een loon- en prijsindexatie in de begroting verwerkt. Deze loon- en prijsindexatie leiden tot een verwachte stijging van 5,14%. De gemeentelijke bijdragen worden hierdoor verhoogd, voor Stadskanaal leidt dit tot een extra bijdrage van € 30.000,00.

AED netwerk Stadskanaal

In 2023 hebben we afspraken gemaakt om een AED-netwerk in onze gemeente te realiseren. Hiervoor hebben van via de Regio Deal een bedrag ontvangen van € 57.000,00. Dit wordt budget-neutraal opgenomen in de begroting. In 2023 wordt onderzocht welke structurele middelen nodig zijn voor de instandhouding van het AED netwerk. De uitkomst wordt in 2024 verwerkt via de reguliere P&C cyclus.

Bijdrage Regio Deal Kansrijke Start

Wij gaan Kansrijke Start voortzetten en ontvangen hiervoor vanuit de Regio Deal Oost-Groningen een bijdrage als extra stimulans voor de voortzetting van Kansrijke Start, waarbij er een verdiepingsslag gemaakt kan worden om de gezondheidsverschillen in onze regio te verkleinen. De middelen vanuit de Regio Deal zijn een aanvulling op de middelen uit de Brede Specifieke Uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA), om een verschil te maken ten opzichte van de huidige plannen. De financiële verdeling over gemeenten is op basis van inwonertal. De bijdrage voor Stadskanaal is € 37.000,00 (inwonertal 31.928).

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Wij stellen voor de begroting 2023 te wijzigen met de volgende mutaties. Onder de tabel zijn de mutaties verder toegelicht.

Wijzigingen financiële middelen
Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	Lasten *- minder of meer*	Baten *- minder of meer*	Saldo *- minder of meer*
Gemeentefonds loon- en prijsstijgingen		*720*	*-720*
Gemeentefonds Flankerend beleid energiearmoede		*123*	*-123*
Gemeentefonds Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden		*99*	*-99*
Gemeentefonds Ontheemden Oekraïne Nederlandse taal		*42*	*-42*
Gemeentefonds Ontheemden Oekraïne leerlingenvervoer		*43*	*-43*
Gemeentefonds participatie		*1.769*	*-1.769*
Gemeentefonds voogdij/18+		*790*	*-790*
Gemeentefonds overige ontwikkelingen		*25*	*-25*
Gemeentefonds reserveringen	*264*		*264*
Algemene uitgaven stelpost loon en prijsstijgingen	*712*		*712*
Goed verhuurderschap	*-15*		*-15*
Bewaarafhandeling ozb-bezwaren	*60*		*60*
Dividenduitkering		*342*	*-342*
Verkoop grond bedrijvenpark Zuid-Groningen, Ter Apelkanaal	*463*	*2.581*	*-2.118*
Wijziging saldo programma	***1.484***	***6.534***	***-5.050***

Gemeentefonds
In het afgelopen half jaar zijn zowel de Meicirculaire 2023 als de Septembercirculaire 2023 ontvangen. Beide circulaires geven informatie over de ontwikkeling van de uitkeringen uit het gemeentefonds. Hieronder zijn de mutaties uit beide circulaires integraal verwerkt.
Ten opzichte van de meest actuele raming in de begroting 2023 (verwerkt via de voorjaarsnota 2023) stijgen de uitkeringen uit het gemeentefonds per saldo met € 3.611.000,00 tot € 97.218.000,00. Dit is niet alleen voordeel, er staan voor € 2.796.000,00 hogere uitgaven tegenover. Daarmee is er sprake van een positieve effect op het begrotingssaldo van € 815.000,00.

Compensatie loon- en prijsstijgingen
Het Rijk heeft extra middelen aan het gemeentefonds toegevoegd voor het compenseren van stijgende loon- en prijsontwikkelingen die direct effect hebben op de gemeentelijke uitgaven. Per saldo gaat het om een hogere algemene uitkering van € 720.000,00. Wij stellen voor om tegenover deze hogere uitkering een uitgavenstelpost van € 712.000,00 op te nemen om de hogere kosten op te vangen. In programma 2 is voor stijgende energielasten een budget van € 8.000,00 geraamd.

Het kabinet stelt in totaal incidenteel € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar onder de noemer Flankerend beleid energiearmoede. Van dit bedrag is in 2023 incidenteel € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld. Dit betekent voor onze gemeente een hogere algemene uitkering van € 123.000,00. Met deze middelen wil het Rijk een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie voorkomen. Hiermee is (extra) inzet mogelijk op het gebied van vroegsignalering en bijzondere bijstand. Het bedrag van € 123.000,00 wordt voor dit doel gereserveerd.

Voor de uitvoering van maatregelen in het kader van Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden (juli 2022) heeft het kabinet in 2023 € 118 miljoen beschikbaar gesteld. Van deze middelen is in 2023 incidenteel € 40 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld. Dit betekent voor onze gemeente een hogere algemene uitkering van € 99.000,00 als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Dit bedrag wordt voor dit doel gereserveerd.

Ontheemden uit Oekraïne hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Om een hogere arbeidsparticipatie te stimuleren, het mogelijk te maken voor Oekraïners om werk te doen dat past bij hun vaardigheden en opleiding en om deel te kunnen nemen aan de Nederlandse maatschappij, is het leren van de Nederlandse taal essentieel. Voor dit doel zijn middelen aan het gemeentefonds toegevoegd waarvan onze gemeente € 42.000,00 ontvangt. Dit bedrag wordt voor dit doel gereserveerd.

Daarnaast zijn gelden beschikbaar gesteld voor leerlingenvervoer. Scholen en gemeenten spannen zich in om kinderen uit Oekraïne onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne. Voor de periode van januari 2023 tot en met 31 juli 2023 zijn middelen aan het gemeentefonds toegevoegd waarvan onze gemeente € 43.000,00 ontvangt. In programma 1 is voor de uitvoering van deze taak een budget geraamd van € 43.000,00.

De integratie-uitkering Participatie is € 1.769.000,00 hoger (meicirculaire € 1.515.000,00 en septembercirculaire € 254.000,00). Deze uitkering wordt één op één doorgesluisd naar werkvoorzieningsschap Wedeka. De uitkering is met name gewijzigd als gevolg van loon- en prijsbijstelling en daarnaast door een actualisatie van de herverdeling van WSW middelen. In programma 1 is een hiervoor een hoger budget van € 1.769.000,00 geraamd.

Door het nieuwe woonplaatsbeginsel toe te passen op de verdeling van het budget voor voogdij/18+ is de financieringssystematiek voor de periode 2015 – 2021 onderbroken. Tot dan werd deze financieringssystematiek gebaseerd op een historisch zorggebruik. Door in 2022 het nieuwe woonplaatsbeginsel toe te passen bij de verdeling, is de financieringssystematiek ook veranderd en is verandering in zorggebruik 2020 en 2021 niet meer vertaald in een hoger of lager budget. Voor gemeenten met een stijging van het zorggebruik in de jaren 2020 en 2021 (waaronder onze gemeente) betekent dit een nadeel. Om dit nadeel te compenseren is op basis van de compensatieregeling ‘onderbreking financieringssystematiek voogdij en 18+ een incidentele compensatie van € 790.000,00 toegekend.

Overige ontwikkelingen
Overig ontwikkelingen leveren in de begroting 2023 per saldo een hogere algemeen uitkering en voordeel op van € 226.000,00.

De stijging van de WOZ waarden van woningen en niet-woningen zijn de oorzaak van een lagere algemene uitkering en nadeel van € 201.000,00. Voor het berekenen van de omvang van de algemene uitkering is rekening gehouden met de mogelijkheid van een gemeente om zelf inkomsten te genereren met het heffen van OZB. Daarvoor is voor het berekenen van de algemene uitkering een zogenaamde inkomstenmaatstaf toegepast. De opbrengst van de algemene uitkering wordt verminderd met deze inkomstenmaatstaf.
De omvang van de aftrekpost is bepaald door de totale WOZ waarde van alle woningen en de totale waarde van niet woningen in onze gemeente te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld tarief. Onlangs zijn de voorlopige WOZ waarden geactualiseerd. De voorlopige waarden zijn hoger maar de tarieven zijn hetzelfde gebleven waardoor de aftrekpost groter is geworden.

Goed Verhuurderschap
In het coalitieakkoord heeft het kabinet afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap. Voor de implementatie en uitvoering van deze wet zijn structureel middelen beschikbaar gesteld door het Rijk, onze gemeente ontvangt € 12.000,00. Via de Voorjaarsnota 2023 werd voor dit doel een uitkering van € 27.000,00 verwacht. Dit is geraamd en voor deze taak gereserveerd. Op basis van de werkelijk uitkering moet de reservering met € 15.000,00 worden verlaagd tot € 12.000,00.

Bewaarafhandeling ozb-bezwaren
De laatste jaren is een trend te ontdekken in de forse toename van het aantal bezwaren dat door no-cure-no-pay bureaus namens inwoners en bedrijven worden ingediend. In 2023 zijn 1.147 bezwaren ontvangen. In 2021 waren dit er 563 en in 2022 350. Het afhandelen van bezwaren vergt veel tijd. Gezien de enorme stijging van het aantal bezwaren dient voor de afhandeling extern te worden ingehuurd. Voor deze inhuur is een bedrag van € 160.000,00 nodig. In de voorjaarsnota is hiervoor reeds € 100.000,00 beschikbaar gesteld, er resteert een tekort van € 60.000,00.

Dividenduitkeringen
De dividenduitkeringen van Enexis en de BNG in 2023 bedragen totaal € 802.000,00. Ten opzichte van de raming in de begroting (€ 460.000,00) levert dit een voordeel op van € 342.000,00.
Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door een extra dividenduitkering van Enexis in verband met de verkoop van dochterbedrijf Fudura.

Verkoop grond bedrijvenpark Zuid-Groningen, Ter Apelkanaal
Besloten is om de gronden op het bedrijvenpark Zuid-Groningen, in de gemeente Westerwolde, te verkopen aan de gemeente Westerwolde ten behoeve van de realisatie van een hoogspanningsstation van TenneT en Enexis.
De boekwaarde van het perceel bedraagt € 463.000,00. De verkoopkosten zijn voor rekening van de koper. De opbrengst van de verkoop van de grond is € 2.581.000,00. Per saldo is er een voordeel van € 2.118.000,00.

OVERZICHT OVERHEAD

Wij stellen voor de begroting 2023 te wijzigen met de volgende mutaties. Onder de tabel zijn de mutaties verder toegelicht.

Wijzigingen financiële middelen
Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	Lasten *- minder of meer*	Baten *- minder of meer*	Saldo *- minder of meer*
Taxatie gebouwen en inventarissen	*26*		*26*
Wijziging saldo programma	***26***	***0***	***26***

Taxatie gebouwen en inventarissen
De gemeente heeft een groot aantal panden en de daarin aanwezige inventaris in verzekering gegeven tegen (onder meer) brand- en stormschade. Deze verzekering is laatstelijk nog weer Europees aanbesteed. Om discussie met de verzekeraar te voorkomen ingeval van een calamiteit waarbij aanspraak op de verzekering moet worden gemaakt is het van belang om tienjaarlijks (voor de opstallen) en vijfjaarlijks (voor de inventarissen) de verzekerde gebouwen en inventarissen te laten taxeren door een beëdigd taxateur. Het betreft hier een zogenaamde artikel 7:960 van het Burgerlijk Wetboek taxatie.
De geraamde lasten van deze taxatie bedragen € 26.000,00.

SAMENVATTING WIJZIGING FINANCIËLE MIDDELEN

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	Lasten *- minder of meer*	Baten *- minder of meer*	Saldo *- minder of meer*
Programma 1	*4.360*	*3.645*	*715*
Programma 2	*846*	*578*	*268*
Programma 3	*2.213*	*2.093*	*120*
Programma 4	*301*	*94*	*207*
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	*1.484*	*6.534*	*-5.050*
Overzicht overhead	*26*	*0*	*26*
Wijziging saldo programma's	***9.230***	***12.944***	***-3.714***

Mutaties Reserves	Lasten	Baten	Saldo
totaal mutaties reserves	***0***	***0***	***0***

Saldo	***9.230***	***12.944***	***-3.714***

FINANCIELE BEGROTING

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
		Geraamd bedrag 2023	Geraamd bedrag 2023	Geraamd bedrag 2023
1	**Participatie**			
	Primitieve begroting	81.926.478	18.851.908	-63.074.570
	Raad 21 november 2022	500.000		-500.000
	Raad 19 december 2022	706.544		-706.544
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	111.000	24.000	-87.000
	Raad 27 maart 2023	7.949.000	7.949.000	0
	Raad 22 mei 2023	-119.000		119.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	11.473	11.473	0
	Voorjaarsnota	2.938.941	2.620.141	-318.800
	totaal programma na wijzigingen	**94.024.436**	**29.456.522**	**-64.567.914**
2	**Ontplooiing**			
	Primitieve begroting	10.886.979	2.480.970	-8.406.009
	Raad 21 november 2022	9.383		-9.383
	Raad 19 december 2022	275.000		-275.000
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	24.200		-24.200
	Administratieve wijziging restantkredieten	56.397		-56.397
	Voorjaarsnota	437.660	374.000	-63.660
	Voorjaarsnota technische wijziging	-1.300		1.300
	totaal programma na wijzigingen	**11.688.319**	**2.854.970**	**-8.833.349**
3	**Leefbaarheid**			
	Primitieve begroting	18.862.798	7.685.353	-11.177.445
	Raad 21 november 2022	3.200		-3.200
	Raad 19 december 2022	594.310	40.000	-554.310
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	103.595		-103.595
	Raad 20 februari 2023	180.500	180.500	0
	Administratieve wijziging restantkredieten	530.142	66.171	-463.971
	Voorjaarsnota	1.076.775	882.840	-193.935
	totaal programma na wijzigingen	**21.351.320**	**8.854.864**	**-12.496.456**
4	**Dienstverlening**			
	Primitieve begroting	6.385.240	326.000	-6.059.240
	Raad 19 december 2022	171.350		-171.350
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	355.000		-355.000
	Voorjaarsnota	164.451	22.400	-142.051
	totaal programma na wijzigingen	**7.076.041**	**348.400**	**-6.727.641**
	Totaal programma's			
	Primitieve begroting	118.061.495	29.344.231	-88.717.264
	Raad 21 november 2021	512.583	0	-512.583
	Raad 19 december 2022	1.747.204	40.000	-1.707.204
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	593.795	24.000	-569.795
	Raad 20 februari 2023	180.500	180.500	0
	Raad 27 maart 2023	7.949.000	7.949.000	0
	Raad 22 mei 2023	-119.000	0	119.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	598.012	77.644	-520.368
	Voorjaarsnota	4.617.827	3.899.381	-718.446
	Voorjaarsnota technische wijziging	-1.300	0	1.300
	totaal programma's na wijzigingen	**134.140.116**	**41.514.756**	**-92.625.360**

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
		Geraamd bedrag 2023	Geraamd bedrag 2023	Geraamd bedrag 2023
	Algemene dekkingsmiddelen			
	Primitieve begroting	934.383	102.706.986	101.772.603
	Raad 19 december 2022	292.100		-292.100
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	1.400.000	517.000	-883.000
	Voorjaarsnota	235.200	107.000	-128.200
	totaal na wijzigingen	2.861.683	103.330.986	100.469.303
	Overhead			
	Primitieve begroting	10.865.448	20.070	-10.845.378
	Raad 19 december 2022	66.000		-66.000
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	326.375		-326.375
	Administratieve wijziging restantkredieten	15.724		-15.724
	Voorjaarsnota	693.820		-693.820
	totaal na wijzigingen	11.967.367	20.070	-11.947.297
	Onvoorzien			
	Primitieve begroting	10.000		-10.000
	totaal na wijzigingen	10.000	0	-10.000
	Saldo van baten en lasten			
	Primitieve begroting	129.871.326	132.071.287	2.199.961
	Raad 21 november 2022	512.583	0	-512.583
	Raad 19 december 2022	2.105.304	40.000	-2.065.304
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	2.320.170	541.000	-1.779.170
	Raad 20 februari 2023	180.500	180.500	0
	Raad 27 maart 2023	7.949.000	7.949.000	0
	Raad 22 mei 2023	-119.000	0	119.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	613.736	77.644	-536.092
	Voorjaarsnota	5.546.847	4.006.381	-1.540.466
	Voorjaarsnota technische wijziging	-1.300	0	1.300
	saldo na wijzigingen	**148.979.166**	**144.865.812**	**-4.113.354**

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
		Geraamd bedrag 2023	Geraamd bedrag 2023	Geraamd bedrag 2023
	Mutaties reserves			
1	**Participatie**			
	Primitieve begroting		106.370	106.370
		0	106.370	106.370
2	**Ontplooiing**			
	Primitieve begroting		501.507	501.507
	Raad 21 november 2022		5.970	5.970
	Administratieve wijziging restantkredieten		16.147	16.147
	Voorjaarsnota technische wijziging		-1.300	-1.300
		0	522.324	522.324
3	**Leefbaarheid**			
	Primitieve begroting		403.390	403.390
	Raad 19 december 2022		111.000	111.000
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033		252.080	252.080
	Raad 20 februari 2023	180.500	180.500	0
	Administratieve wijziging restantkredieten	892.765	1.412.710	519.945
	Voorjaarsnota technische wijziging		250.000	250.000
		1.073.265	2.609.680	1.536.415
4	**Dienstverlening**			
	Primitieve begroting		117.730	117.730
		0	117.730	117.730
	Algemene dekkingsmiddelen			
	Primitieve begroting	251.201	7.906	-243.295
	Voorjaarsnota technische wijziging		-250.000	-250.000
		251.201	-242.094	-493.295
	Overhead			
	Primitieve begroting		13.127	13.127
		0	13.127	13.127
	Totaal mutaties reserves			
	Primitieve begroting	251.201	1.150.030	898.829
	Raad 21 november 2022		5.970	5.970
	Raad 19 december 2022		111.000	111.000
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033		252.080	252.080
	Raad 20 februari 2023	180.500	180.500	0
	Administratieve wijziging restantkredieten	892.765	1.428.857	536.092
	Voorjaarsnota technische wijziging	0	-1.300	-1.300
	mutatie reserves na wijzigingen	**1.324.466**	**3.127.137**	**1.802.671**

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
		Geraamd bedrag 2023	Geraamd bedrag 2023	Geraamd bedrag 2023
	Resultaat			
	Primitieve begroting	130.122.527	133.221.317	3.098.790
	Raad 21 november 2022	512.583	5.970	-506.613
	Raad 19 december 2022	2.105.304	151.000	-1.954.304
	Kadernota Financieel Perspectief 2023-2033	2.320.170	793.080	-1.527.090
	Raad 20 februari 2023	361.000	180.500	0
	Raad 27 maart 2023	7.949.000	7.949.000	0
	Raad 22 mei 2023	-119.000	0	119.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	1.506.501	1.506.501	0
	Voorjaarsnota	5.546.847	4.006.381	-1.540.466
	Voorjaarsnota technische wijziging	-1.300	-1.300	0
	resultaat na wijzigingen	**150.303.632**	**147.812.449**	**-2.310.683**

BIJLAGEN

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2023				**Bijlage 1**
LASTEN				
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
1	16	01	Markten - Exploitatie		
			4.3.8 vergoeding gaslekkage	20.270	
1	40	01	Bijzondere bijstand - Algemeen		
			3.4.1 energietoeslag	2.633.469	
1	40	03	Maatwerkvoorzieningen		
			3.4.1 inzet vrijval BW	20.000	
1	40	04	Schuldhulpverlening - Noodfonds		
			4.3.8 noodfonds		487.300
1	41	01	Sociale werkvoorziening		
			4.3.3 Wedeka	1.769.000	
1	41	04	Re-integratie		
			4.3.8 premies		30.000
			3.8 medisch onderzoek en adviezen	10.000	
			3.8 inkoop/projecten		50.000
			3.8 scholing		35.000
			3.8 WIW/ID	36.000	
1	42	01	Algemeen maatschappelijk werk		
			4.3.6 inzet vrijval BW	44.000	
1	42	04	Asielzaken - Inburgeringsvoorzieningen		
			4.3.8 onderwijsroute	27.256	
			4.3.8 inburgeringsvoorzieningen	204.684	
1	42	04	Asielzaken - Vluchtelingen Oekraïne		
			3.8 leerlingenvervoer	43.000	
1	42	04	Asielzaken - Evacués Soedan		
			3.8 opvang	16.500	
1	43	01	Opvang en beschermd wonen		
			3.8 opvang	70.800	
			3.5.1 coördinator	5.000	
1	43	01	Opvang en beschermd wonen - Personeelskosten		
			3.5.1 inzet vrijval BW	25.200	
1	43	01	Opvang en beschermd wonen - Beschermd wonen		
			3.8 toegang	1.000	
			3.4.1 zorgkosten	245.000	
1	44	01	Eerstelijnsloket Jeugd		
			4.3.2 inzet vrijval BW	13.218	
1	44	02	Eerstelijnsloket Wmo		
			1.1 inzet vrijval BW	83.000	

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2023				**Bijlage 1**	
				BATEN	
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
1	40	01	Bijzondere bijstand		
			4.3.1 rijksuitkering energiearmoede	2.633.469	
1	42	04	Asielzaken - Inburgeringsvoorzieningen		
			4.3.1 onderwijsroute	27.256	
			4.3.1 inburgeringsvoorzieningen	204.684	
1	42	04	Asielzaken - Evacués Soedan		
			4.3.1 rijksuitkering opvang Sudanese evacuees	16.500	
1	43	01	Opvang en beschermd wonen - Verslaving en opvang		
			4.3.2 MO/OGGZ	75.800	
1	43	01	Opvang en beschermd wonen - Beschermd wonen		
			4.3.3 vrijval	304.513	
			4.3.3 centrumgemeente	246.000	
			4.3.8 eigen bijdrage	25.000	

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2023				**Bijlage 1**
LASTEN				
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
1	45	03	Begeleid,kortd.verblijf,pers.verz.		
			3.4.2 PGB's		800.000
			3.4.2 begeleiding		460.000
1	45	01	Voorziening gehandicapten		
			3.4.1 woonvoorzieningen	50.000	
			3.4.1 verstrekkingen	40.000	
			3.4.1 vervoer	40.000	
1	46	03	WMO-regie		
			inzet vrijval BW	40.000	
1	48	02	Jeugdhulp		
			3.4.1 opvang jeugd	674.000	
1	49	01	Toezicht kinderopvangvoorzieningen		
			3.4.1 toeslagaffaire	13.846	
1	50	01	Volksgezondheid		
			3.8 sociaal vitaal	96.814	
			totaal programma 1	6.222.057	1.862.300
2	21	01	Onderwijshuisvesting		
			3.8 actualisatie IHP	11.000	
			3.8 Acaciahof	40.055	
			4.3.6 schade schoolgebouwen	9.775	
2	24	01	Peuteropvang		
			4.3.6 VVE pilot project	187.395	
2	25	01	Bibliotheek		
			4.3.6 Informatiepunt Digitale overheid (IDO)	32.526	
2	29	02	Binnensportaccommodaties		
			3.8 onderzoek	34.875	
2	29	04	Zwembaden		
			4.3.6 exploitatiesubsidie	36.000	
			4.3.6 energiecompensatie	353.765	
2	31	02	Stimulering kunst en cultuur		
			4.3.8 subsidie		1.745
			4.3.8 subsidie	6.235	
			4.3.8 muziektheater	8.150	
2	32	01	Theater Geert Teis - Algemeen		
			3.8 doorboeken	128.400	
			totaal programma 2	848.176	1.745
3	12	01	Wegbeheer - Algemeen		
			4.3.8 St. Nedersaksenlijn	20.000	
			4.2.4 MIRT	25.000	
			3.8 glasvezel	595.500	
3	12	07	Kunstwerken		
			3.8 Electronicabrug	25.000	

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2023				**Bijlage 1**
				BATEN
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
1	49	01	Toezicht kinderopvangvoorzieningen 4.3.1 rijksuitkering toeslagaffaire	13.846	
1	50	01	Volksgezondheid 4.3.3 sociaal vitaal	96.814	
			totaal programma 1	3.643.882	
2	24	01	Peuteropvang 4.3.1 rijksuitkering VVE pilot project	187.395	
2	25	01	Bibliotheek 4.3.6 Informatiepunt Digitale overheid (IDO)	32.526	
2	29	04	Zwembaden 4.3.1 rijksuitkering energiecompensatie	353.765	
2	31	02	Stimulering kunst en cultuur 4.3.8 middelen OSOS	4.490	
			totaal programma 2	578.176	
3	12	01	Wegbeheer - Algemeen 4.3.8 glasvezel 3.7 leges	595.500 26.100	

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2023				**Bijlage 1**
LASTEN				
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
3	13	01	Wijkbeheer		
			3.8 Knoalsternacht en Koningsdag	15.000	
			3.8 stormschade	35.000	
			3.8 bos en hout	26.327	
3	51	01	Afval - Zwerf- en klandestien vuil		
			3.8 zwerfafval	36.000	
3	53	03	Energiebeleid		
			3.8 lokale aanpak isolatie	1.358.674	
3	53	04	Omgevingsdienst		
			3.8 doorboeken	21.086	
3	61	01	Bouwvergunningen en vrijstellingsprocedures		
			3.8 doorboeken	4.914	
3	62	01	Grondexploitatie - woonrijpmaken		
			3.2 Mussel	50.000	
			totaal programma 3	2.212.501	
4	01	02	College		
			3.8 loopbaantraject	19.300	
			3.8 representatie	12.000	
4	05	04	Advisering bestuur		
			3.8 nieuwbouw Maarsveld	11.000	
4	05	10	Accountantskosten		
			3.8 accountantskosten	50.000	
4	08	07	Verkiezingen		
			3.8 verkiezingen	85.000	
4	10	01	Brandweer		
			4.3.3 veiligheidsregio	30.053	
4	50	01	Volksgezondheid		
			3.8 AED netwerk	56.905	
			3.8 Kansrijke start	37.495	
			totaal programma 4	301.753	
			<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>		
	65	01	Uitkeringen gemeentefonds - reserveringen		
			4.3.9 reservering	264.000	
			4.3.9 goed verhuurderschap		14.800
	66	01	Algemene uitgaven		
			3.8 prijsstijging	712.000	
	64	02	Wet waardering onroerende zaken		
			3.5.1 bezwaarschriften	60.000	
	68	01	Gemeentelijke eigendommen		
			7.5 boekwaarde grond bedrijvenpark	463.354	
			<u>Kosten overhead</u>		
			3.8 taxatie gebouwen en inventarissen	26.000	
			totaal saldo lasten	11.109.841	1.878.845

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2023				**Bijlage 1**
				BATEN
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
3	13	01	Wijkbeheer 4.3.4 bos en hout	26.327	
3	51	01	Afval - Zwerf- en klandestien vuil 4.3.8 zwerfafval	36.000	
3	53	03	Energiebeleid 4.3.1 rijksuitkering lokale aanpak isolatie	1.358.674	
3	59	01	Stedelijke vernieuwing 4.3.2 bijdrage Regiodeal		
3	62	01	Grondexploitatie - woonrijpmaken 7.5 Mussel	50.000	
			totaal programma 3	2.092.601	
4	50	01	Volksgezondheid 4.3.2 bijdrage Regiodeal AED netwerk 4.3.2 bijdrage RegiodealKansrijke start	56.905 37.495	
			totaal programma 4	94.400	
			<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>		
	65	01	Uitkeringen gemeentefonds 4.3.1 uitkering gemeentefonds	3.611.000	
	67	02	Deelnemingen 5.2 dividend	343.922	1.653
	68	01	Gemeentelijke eigendommen 3.1 verkoopopbrengst grond bedrijvenpark	2.581.731	
			totaal saldo baten	12.945.712	1.653

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2023				**Bijlage 1**
LASTEN				
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
			<u>Mutaties reserves (7.1)</u>		
			totaal mutaties reserves		
			Saldo begroting	3.713.063	
				14.822.904	1.878.845

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2023				**Bijlage 1**	
				BATEN	
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
			Mutaties reserves (7.1)		
			totaal mutaties reserves		
				12.945.712	1.653

TECHNISCHE BEGROTINGSWIJZIGING				**Bijlage 2**
LASTEN				
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
1	42	04	Asielzaken		
			4.3.9 Inkomensoverdrachten - onverdeeld		46.000
1	43`	01	Opvang en beschermd wonen		
			3.8 overige goederen en diensten		94.700
1	45	02	Huishoudelijke hulp		
			3.8 overige goederen en diensten		125.700
1	45	03	Begeleid, kortd.verblijf,pers.verz - ZIN		
			3.4.1 Sociale uitkeringen in natura		590.000
1	45	04	Dagbesteding		
			3.4.1 Sociale uitkeringen in natura	367.000	
			4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	223.000	
1	66	02	Personeelskosten		
			1.1 salarissen-doorgeboekt	46.000	
			3.5.1 personeel van derden	217.830	
			totaal programma 1	853.830	856.400
3	12	01	Wegbeheer - algemeen		
			3.8 overige goederen en diensten-doorboeken	5.000	
3	13	01	Wijkbeheer - algemeen		
			3.8 overige goederen en diensten-doorboeken	6.000	
3	51	01	Afval		
			3.8 overige goederen en diensten		53.500
3	52	01	Riolering		
			3.5.1 personeel van derden	23.710	
			3.8 overige goederen en diensten	40.000	9.554
			3.8 overige goederen en diensten-doorboeken	7.000	
3	53	03	Energiebeleid		
			3.8 overige goederen en diensten		90.145
3	53	04	Omgevingsdienst		
			3.8 bijdrage Omgevingsdienst	586.743	
			3.8 bijdrage Omgevingsdienst - doorgeboekt		586.743
3	60	01	Volkshuisvesting algemeen		
			3.8 overige goederen en diensten		63.500
3	61	01	Omgevingsvergunningen		
			3.8 budget specialistische taken	25.000	
			3.8 uitvoeringsbudget	-319.525	
			3.8 overige goederen en diensten - doorgeboekt	20.000	
3	66	02	Personeelskosten		
			1.1 salarissen-doorboeken	370.789	
			3.5.1 personeel van derden	51.285	
			totaal programma 3	816.002	803.442

TECHNISCHE BEGROTINGSWIJZIGING **Bijlage 2**

BATEN

progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
			totaal programma 1		
3	52	01	Riolering 4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	40.000	
3	60	01	Volkshuisvesting algemeen 4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten		63.500
			totaal programma 3	40.000	63.500

TECHNISCHE BEGROTINGSWIJZIGING **Bijlage 2**

LASTEN

progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
4	11	02	Openbare orde en veiligheid		
			3.8 overige goederen en diensten		27.000
4	66	02	Personeelskosten		
			3.5.1 personeel van derden	27.000	
			totaal programma 4	27.000	27.000
			<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>		
	66	01	Algemene uitgaven		
			3.5.1 stelpost ziektevervanging		100.000
			3.8 overige goederen en diensten		227.945
			<u>Kosten overhead</u>		
			1.1 salarissen	289.310	
			1.1 salarissen-doorboeken	-268.875	
			3.5.1 personeel van derden	315.730	
			3.8 overige goederen en diensten	20.000	
			3.8 overige goederen en diensten-doorboeken	-38.000	
			totaal saldo lasten	2.014.997	2.014.787
			<u>Mutaties reserves (7.1)</u>		
			totaal mutaties reserves		
				2.014.997	2.014.787

TECHNISCHE BEGROTINGSWIJZIGING				**Bijlage 2**
				BATEN
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
			totaal programma 4		
			Algemene dekkingsmiddelen		
			Kosten overhead		
			totaal saldo baten		
			Mutaties reserves (7.1)		
3	52	01	Riolering	23.710	
			totaal mutaties reserves	23.710	
				63.710	63.500

